

Lidvignis

Kelewis

Apšakimū Štatimai i Kelewi kaštroj po 2 Egr. už tožnų, imulkeis Raštais išdrukavotą Gilę. Gro-matas reit šen atrabtyti: **Border-Rossgarten** № 5.

Karaliauczius Broliams Pietuwiniams Žinės parnešas.

№ 56.

Karaliaucziuje, 14. Novemberi.

1871.

24. Nedėlienėje po šv. Traicės.

Evang. Matt. 9, 18—26. Grom. Kol. 1, 9—14.

„Aš esmi Gywasis. Aš buvau numiręs ir ay, aš esmi gywas nū Amžią iki Amžią ir turiu aktus Peklės bey Smertiės.“ Apr. 1, 18. Tikt rėdėlim toks meilingas, toks Palinsiminojimo pilnas alsas mums czionay iš Dangaus pareit, o tas, kurs mums tūstus kalba, tai musū Ponas Jezus, Swieto šganytojis. Ant Žemės ponawoja baifusis, išgastin- šis Smertiš su wisoms sawo Bėdomis, Ligomis sunkenybėmis ir Wargais. Tai triudnas Iššweizdė- ms, kursai musū Žemės Apškritimą apdengia, o mu- šendieniškoji Ewangėlija rodo mums taipjau Da- tų šito triudnojo Abrozo. Dar jauna Mergaitė al numirusi, ir jōs meilingaji, kaip Kwietkele žydinti ywasti Smertiės Dalgis pafirtęs ir tūmi mylincziōs ojnods Szirdi giliansta Lūzba ir jōs Alis-karcziū- žarū Tekmėmis papildēs. Ale štay, czia beweit ir Moterėle musū Alims pasirodo, kuri jau per dvy- ta Merū po sunkia Ligōs Rašta turėjusi wargti. et kief daug žmoneliū dar rasi priegtam aplink ant ūji Dymdari tarp susirinkusios Daugybės rados, ku- taipjau Wargū muczyjami ir dusaudami prie Wieš- tiės Pagalbōs jėšfojo, tai mums ne pasaknta.

Ale kas ben gal wišą tą Daugybę Smertiės bey Wargū sustaityti, kuri iki šios Dienos, žmones ža- eno ir bėdawojo, beje kuri ir dabar pat šioj Adu- ir tarp tū, kurie šitus žodelius skaito, žawina ir argina? Kas gal Skaitliu tujū jurofūti, kurie kas ten ir kas Aduņą iš Gywasties paplėšiami, ir At- nus bey Ašaras sustaityti, kurius Wargai irgi pat Aduņoj išspaudzia! Tai triudnas Apmastymis, tai musū Szirdis lyg koki tirkštū Tamsū ap- ngti tur. Ale štay šitame Tamsūme toks šlowin- š Szwiešds Spindulys; Smertyje Gywastis; ir ūburj tarp Mirštancziusū ir Žuwancziusū amžinay ywastis. Beje czion tasai, kurs Peklės bey Smer- taks sawo Rankoje laiko, kuriam padūta wiša- acis Danguje ir ant Žemės. O iš Tiesōs, kožnas, tai Smertiš sawyje nefiodams tacziau pilnas Tik-

jimo Siulę jo Kubo pakrutina, tas ir dar šendien sawyje gaun nauši Gywasti pajusti, o kursai gyway i- ji tik, tas niekados ne miršta ir amžinay gywas pa- šilikt bus norint ir numirtu. Jon. 11, 25. 26. Ne- sa tikray išganyti tie, kurie Wiešpatyje miršta. Tie- jut ne numirę bet miegt. Šie išis nū sawo Darbū nesa jū Darbai jėka jūs. Kad amžinay Gywojo Diena bus parėjusi, tay jis parėjęs ant Debesiū Dan- gaus šukterēs: Kelsitēs Numirusieje! Kelsitēs jus mano Miegantieji! Tay wislab tures gywa pastot. Ale kokia šlowna bus ta Diena! Wiešpats mums te dūdie tą ne su Išgāščzieis bet su Dziausmu- regėti. Amen.

Mūsų Kronprincas

ne seney, butent 18taji Oktoberi, Dieną sawo Už- gimimo šwente, prie pilnos geros Sweikatos Widu- riye tarp susirinkusiu mylimuju bey mylincziuju Sa- wiškiū su Pažwilgėjimu i Aukštībę ir su Dekingyite priēs Waldoną wišū Waldonu. Ale ant tokio Szir- dziu Pakielimo toj Dienoj ne tiktay Kronprincas bey wiši jo Sawiškiei, bet ir wiši Prūšijos Badūnai, beje ir wiši Wokietijos Apgpwentojei daug Priežasties turę- jo, o wiši Rūbāžniejie, kurie ši musū Meilēs bey Garbēs wertaji Kronprincą per tikrą Dowang laikū, toktai ir bus darę, arba dar darns. Nesa mes šwie- sey išpažinti gaunam, kaip Dangaus Wiešpats už musu Tewiškēs Žemę rūpin ir musū šlowingam my- limamjam Karalui-Giecorui pasestant jau daug paty- rusi ir Išminties pripildytą wierną Wietininką priga- tawjēs yra. Ne per jauns budams Kronprincas kar- tunt ant Waldzios Costo šėstis, nesa jis, Mete 1831 gimēs, jau dabar 40taji Amžiaus Metą praleido.

Szale Wiešpaties Karaliaus-Giecoriaus labjausey Kronprincas, jo Sunus, Prūšijos bey Wokietijos Watko pilnaje Meitę bey širdingą Brišglaudimą užšelpnēs yra. Jam nūg Tėwo pawieryta buwo, su taje Armija, prie kurios kone wiši pietwokietiški Karei- jei priklausę, pastūjam Kare pirmūsus Laimėjimus iš- karanti o prie Festungos Sedan, kur Napoleonas

bertu laiko ir nepojai prie japo krutines; aukščiaus
 būdų kitus Garbės ženklus. **2. Jo Atnaujinimas.** — Dabar dabar pernai
 Prancūzai musu Karaliau, vel Karą prisake, tai pasife-
 arale wisa musu Tewiste beš wisa Wofietije kaip wiens
 pavlentielis Wyse, ogi ans Baartinas nūg Meto 1813
 eno wel atfajamind. **Wisi** norėjo pries Francūzus iraukti.
 Dienoje Michas jo mylimos Motynos, Karalenes Duh-
 akos, būrent 10 taji Julysu, stowėjo Karalus Wilhelm
 Babrie fos Graboj kaip kas Metą subėdawo. **Sis** cizon
 kietelbasi ir isipraše diemipaję Zegunę sunkiam siam
 im Karui, turjai, prasideti turejo. Tojo pacijos Dienoj is
 Mueilingam Paminesime sawo Motynos ir Atnaujinimę
 j geležnio Kryžiaus dawadnoj. **Szis** Kryžus Powisam
 S Hofsam yra, skaip ir senasis, tiktai Karalians Wardas
 cizon naufojo su wiena Būštawa (W) tiera; pazenklin-
 ety kas o Meto Pizma yra pernyfscioji (1870). **3.**
 P a w e n k f l a s o q u G a r b e j i n a i k y m o .
 Karalus ablanke, nūg Kronprince palydets, i podraug
 priu teleis Gendroleis. **Prontasus** pufurjes Berzales Bi-
 Wije Belpjam Būwopasu tožu wienu meilingay; kalbė-
 pams. **Taip** jis ir priženge prie Bigos Patalo wieno
 nūg Szlezingifstio Zalnierus nu 47 tojo Nagimento, kufai
 na dešineje Roje pametes o dar ir Szubi i dešinyji Pe-
 sipi gawes būwo. **Kaip** Karalus i klause, kas jam
 kuentia, atake wienas Karawjis: "Szat, Wiep patle
 Karalaut. **Is** dešine Roje pamecziau,
 ad man didis Arnauas yra; senes dabar
 is ne galefu i Waryza imapieroti, o ant
 Bribetkos tie Szelmel man dar ir Peti
 Berfiome."

Tay tare Kronprincas: "Tic, mano Synau, tu
 dabar pinkley itaiyta Roje ganti turei, o tikt i Pa-
 pza iraukti galesi. **Wierna** Szirde, ale dar wis
 mutnas ausliepe Szlezingifstis. **Beje** Karalish-
 oji Aufstyre, roktai as rods wienju, ale
 is dabar itk jau ne galu geležinyji Kry-
 žu u d i b e l a p t i .
 Kronprincas sawo Ranka ant Wiernojo Galmos
 dejes tare Jam: "I r a , m a n o S y n a u , t u t u r i g a y -
 Karalus pritardams su Galma palingawo dir i
 Szalt nufkreipe; jo Atysa Abaros pasirode. **Jau** po
 weju Stundu parejo wiens Atjudants ir parneše
 musu mielam Szlezingifstini geležini Kryzu. †

Wisotia Zinia.

— Musu Wiepats Karalus ir Ciecorius,
 Diemui dekuy! dar wis sweiks ir deutas. **Sisai**
 Jose Dienose prie Meklenburkes Did = Grekio
 Mieste Szweryn apsilante, tur jis ant dibzids Me-

dziofles tose Dienose laifomas paswestas buvo. **Szwery-**
 nifkiei Zmones buvo Miesta sawo Ciecorini ant
 Garbes Karunomis pasweite, o Wafare, Ziburieis
 apswiete ir jam atfeliaujant ant Ulyeziu prieskais lyg
 twinte stwinge. **Al** dabar Ciecorius jau wel Namęj
 Berlyne. **Musu** Ciecoriene Augusta dar wis
 Mieste Koblents hale Reino Upes gultncziame laifos.
 Sejei Triantfmas wijos Szlomes didžiojo Berlyno
 Miesto, ne perstojantieje Garbes Wsilantymai. **Luf-**
 stijus ir slowingosos Gzėjus, prie kuriu ji, Berlyne
 budama, ir wienam arba litam, Garbes isrodyti norę-
 dam atsirasti tur labay pries yra. **D** todeli saikes
 taip ilgay kaip tikt galima Mieste Koblents. **Ta-**
 cziau ant kotioni Gzėjo ji tikt Kartais ir i Berlyna
 liub pafeliant ar wifokius Garbes Irodymus priinti.
Todel Ciecoriene manding ant Kaledu arba ant Naujo-
 Meto i Berlyna pafelians. **Bet** hiose Dienose ji
 būwo is Koblentso Miesto i Miesta Rofn, taip jau
 prie Reino Upes gultinti, nufeliatwisi, cizonay ant
 wifokiu Geradejstes Butu, ten Ligonims, Siratoms,
 ir isep ant wargingiausiu Wargdieniu. **Upru**pinimo
 itaihtuju, Perweizdejimus laikyti.

— Szaltis hio Nowemberio Menesio Pradzioj
 mus su wient Syfir imagien pradėjo werti, taipo,
 kad prie Tilzes Tista, ant Walezii plaukiantiji,
 greitay turejo nu Remano Upes nugabenti, ale potam
 Szaltis wel atleido.

Ytrekioje dabar eit wislab Kryziu Kry-
 žieis ir wis kas dien margyn ir margyn. **Jau** dabar
 Grows Beystas, kufai is Meto 1866 kifiol anę
 Ciecoryste waldes, yra is sawo aukstosos Wietos atfi-
 defawoti turefes. **Perdaug** Priešiniufu pries is raddo-
 si, kurie jam jo Waldzios Darba labay sunkino. **Sis**
 turejo atitoti. **Jo** Wieta Ytrekifstis Ciecorius
 Wengru (arba Ungaru) wdriaujii Ministeri Udrassi
 pasiwadines. **Kas** zin, ar tam ju wijais litais Ytrek-
 ifstieis naujey istojusieis Ministerieis pasifeks, anę,
 sawo Pamatoje judanczaje Ciecoryste nutawitinti, ir
 nupafajuti. **Bet** Gzefioje yra iti fiol būwufesie
 Ministeriei taipojau is sawo Uredu atidefawose.
Dabar jau wel is Naujo gauin wiede Dalis
 Woketijos Waisfu is Francuzijos Namun pargrysti.
Musu Ciecorius yra Francuzams Meiltingumo isro-
 dyti noredams, paliepes, kad Musifkiei Waiskai tur is
 seftu Departementu arba Kreizu Francuzijos istraukti
 ir tajuus Francuzu Waldziei arduiti. **Pagal** padarytaji
 Palajaus Derejima būtu Musifkiei Waiskai cizonay
 dar kas zin kaip ilgay pasilikti gawe, ale Francuzai
 dabar bziangias is musu Karalians ir Ciecoriaus
 lengwubes ta jau kiet tief ispapindami. **Tacziau**
 majas Delys Francuzijos dar tikt pasilikti Musifkiu

apstatytas, o Skaitlius Musiškii ten pasiliekančių
Vyrų yra 50 Tūkstančių.

— Jis Paryžo yra nesėnė pas Kupčius ir
Piningininkus kaip ir ant Piningū Banko i Berlyna
fokie aptūni Tūkstančių Dorelių netikru Prusiškū
Popierpiningių, dvidešimt-penktoelinėis Darlehns-
kassenšėineis i Molejūnis parėję. Tūmi yra iširode,
kad Paryžo Mieste Fabrike hitū netikrujū Popierpi-
ningių randasi, o todel bus geray, nū tujū jaugotis,
ir kad kur toki 25 Dorelini games wis ir geray
išitėmyti, kas taw tą dawēs. Pasakojama, kad hitie
netikriejie Popierpiningieji daug storiaus arba stambjans
išdrukawoti esq, o ir daugiaus jibą ne kaip tikriejie.

— Jis Osterodės Miestelio musū Prowincoje
Mozurū Kampe gulinczio pareit žinia, kad ten wieno
aukštesnio Mokitojo Bute dwi Mergōs ir Mokitojo
wienatija Dakte pirm Triumpo Trikynais pašimū-
fios het Mokitojo Pati Trikynū Eiga blogay serganti
ir dar ne žinoma, ar ji iš tōs pasigaudenti. O tai iš
Walgyms žalios Kiauliendōs Miesdōs, kuriojē Trikynū
rados. Tacziau dar wis randas Nisimintingū, kurie
ne wienyja Trikynū esant, ir Bagraudenimus, nū tujū
jaugotis, per Nieką laiko.

Priekuliskės Kalendros.

Ponō Kunigs Schröder Priekuliej, kaip jau
pirm to papratēs, taip ir ateisencziam Metui 1872
yra lietuwiskas Kalendros sustatēs arba sustaty-
dines ir sawo Drukarijoj labay gražiej išdrukawo-
dines. Tose Kalendrose stow pirmjausiej wislab tai,
kas ir šėip Kalendrose jėšloma ir randama, butent
apie Gieso Bėgi, apie Mėnesius, Nedėles, Dienas,
Szwentes, apie Saulės bey Mėnesio Užtekėjimą bey
Nusileidimą ir kas tam lygu. Ale priegtam czia
stow podraug dar ir gražus Pasakojimas apie musū
paskutinij Karą su Francuzais, apie Wokietijōs Su-
wiennyjimą, potam dar ir keli kiti triumfi meilingi
Pasakojimai, tada Pamofinimai apie naujūsius Maczius,
Swarczius ir Salkus, o galiausiej ir dar triumfas
Brasimas apie Mielafirdingytēs Anštaltą Gro-
piškūse, kuriame Ponō Kunigs Schröder Pul-
keli Sirateliū augina ir aprupina. Kursai aną mie-
laji Poną Kunigą ir jo Szirdi pažista, tam aš ne
priwalau pasakyti, iš kokios Dwasēs anos Kalendros
surashtos ir kokie naudingi jū Pamofinimai. Tikt
tief noriu dar primesti, kad hitos Kalendros 5 Sgr. kasto,
ir kad Piningai, už hitas Kalendras iskrastėjie, kiel jū
Drukōs Kastas užmofėjus lisk, anam Mielafirdingytēs
Anštaltui ant Gero pareis. Kur hitos Kalendros Lietuwoj
bus gaunamos, man n'iera pasakytā, ale manding, kaip

toftai jau ir šėip paprasta, wisur prie Knygininkū arb
ir prie Pono Kunigo Schröder paties.

Atsiliepinimas.

Wiens Prietelis iš Lietuwoš, kursai sakos i
Karo parėšes budams nekaltay ant Korawonēs prasu-
dytas esq, del to, buk esant pridūta, kad jis esq s
Puczka Girioj buwēs, tas manę yra paklausēs, ar n
Wiešpats Cicorius po laimeto Karo del tokiū Nus
dejimū esq Atleidimą per wisą Žeme wisiems tai
Nufaltusiemis išleides ir ar todel ne ir jam jo pe
Sudą uždėtoji Korawonē galetu atleista buti. Au
to aš atsiliepu, kad aš pats su tokieis Dalysai
nieko Darbo ne turėdams toftai n'esu išitėmyjes,
ir prie ney jokio fito n'esu prieti games, kursai toft
geriaus žinotu ne kaip aš. O daugiaus del to D
lyso jėšloti ir procawotis, aš n'atspeju. Todel gim
anam Prieteliui welycziau, pas ką nueiti, kurs Amta'uz
blatus ir Gizets-Samlungus prilaiko, jeib tas tūmir
jam tai, ko jis žinoti nor, pajėškoti galetu. O jey n
tay jis gal prie kokio Reftsanwalto del to Dalysine
pasiklausinēti. Tas toftai tur geriausiej žinoti.

Preke Karaliauczuje 11. Nowemberi.

Ant Turgaus Jawū menkay pareit. Kwierziei 100
110 Sgr. Rugiei 55 — 65 Sgr. Mieziei, dib., 45—55 Sgr.
Mieziei, maj., 45—50 Sgr. Awijos 28—35 Sgr. 3
niei, rain., 85—100 Sgr. Žirniei, balt., 65—75 Sgr. 3
putes 28 — 32 Sgr. Szienas 26 — 32 Sgr. uš
Sziaudai 15 — 16 Sgr. Swiestas 10 — 13 Sgr. uš Swas
Kiausieji 7—8 Sgr. Mandelis.

A p s a k y m a s.

Aš esu apsiėmēs sawo Gruntstuki, ficzion pat guli
7 Murgū pruf. Macz. dibeli kaip ir 2 iki 3 Mur
Primetimo Lauko su wiena gyvenamaje Trioba, kurioj
apgywentinos Stubos bey du Stalbu randas ir kuri gerio
stame Paslaidyme stow, iš malnōs Walēs pardūti. Wo
fito Gruntstukio gal 500 Del. ant pirmosidōs Wietōs
stowi pasliski. Tas Gruntstukas gul labay geray, ne toli
Rusnēs Upēs. Gruntas yra pirmosēs Klasēs ir tur seja
Lauko, Ganyklōs ir Piewū. Dwi Karti czia gal la
geray isfiganyti. Biekti norintieji gal kas Dien prie mal
malbūtis.

Schieffrandt, Rusnēs Parapijoj, Szilofarcziau
Kreizo 19taji Oktoberi 1871.

Ludwig Weiss, Baltiēs Sziporin

Ant sawo Kelionēs aš esu tuleropū aptėkiskū T
worū labay geray ispirkēs ir taiseis gražej apstrupin
o todel aš pristulau, Prywoliej pasidarius, tikray gerū
worū uš pigias Prekias, ar kas tujū daug arba ir
pirktu.

Albert Girod, Rusnėje, Palaiczio Bute.